

GRĂDINA DE LA MIEZUL NOPTII

Traducere din engleză
de Alexandru Macovei

ARTHUR

I Exilul.....	5
II Ceasul bate ora treisprezece	12
III La lumina lunii.....	20
IV La lumina zilei.....	27
V Urmele de pași din iarba plină de rouă	37
VI Prinț-o ușă	45
VII Raport către Peter	55
VIII Verișorii.....	61
IX Hatty	67
X Jocuri și povești.....	72
XI Râul care duce la mare.....	81
XII Gâștele	87
XIII Răposatul domn Bartholomew	95
XIV În căutarea cunoașterii	105
XV Priveliștea de pe zid	110
XVI Căsuța din copac	120
XVII În căutarea lui Hatty	128
XVIII Dormitorul cu două ferestre zăbrelite	138
XIX Sâmbăta viitoare	147
XX Îngerul vorbește	152

XXI Timp și iar Timp.....	159
Respect pentru oameni și cărți	
XXII Promisiunea uitată.....	171
XXIII Patinajul.....	179
XXIV Frații se întâlnesc.....	185
XXV Ultima șansă.....	196
XXVI Scuzele	203
XXVII O poveste pentru Tom Long	208

Exilul

Atunci când, stând singur pe pragul ușii din spate, își îngădui să dea frâu liber plânsului care-l podidea, Tom vârsă lacrimi de mânie. Aruncă o ultimă privire grădinii, furios la culme că trebuia s-o părăsească – pe ea și pe Peter. Plănuiseră să petreacă o vacanță fericită acolo.

Grădinile caselor de la oraș sunt mici de felul lor, iar cea a familiei Long nu făcea excepție de la regulă. Avea o parcelă de zarzavaturi, o zonă cu iarbă, un strat de flori și o bucată de teren necultivat lângă gardul din spate. Aici crescuse mărul: era mare, dar făcea foarte puține fructe, de aceea băieților le fusese întotdeauna permis să se cațăre în el. În vacanța asta ar fi trebuit să-și construiască o căsuță între ramurile lui.

Tom îi aruncă o ultimă privire grădinii, apoi se întoarse în casă. La baza scărilor, aruncă un „La revedere, Peter!“ înspre etaj, la care primi un răspuns răgușit.

Ieși pe ușa din față, unde îl aștepta mama lui cu valiza. Întinse mâna după ea, dar doamna Long o mai ținu o clipă, încercând să-i atragă atenția:

— Știi, Tom, zise ea, nu-i deloc frumos că ești luat așa, pe sus, ca să nu faci pojar, dar înțelege că nici nouă nu ne e ușor. Mie și tatălui tău o să ne fie dor de tine, lui Peter la fel. Iar Peter, să știi, nu se distrează nici el prea bine, cu pojarul lui.

Respect pentru oameni și carti — N-am spus că o să vă distrați fără mine, zise Tom.
Am spus doar că...

— Ssst! îi șopti mama, privind la șoseaua din spatele lui, la mașina care aștepta acolo și la bărbatul care se afla la volan.

Îi dădu valiza lui Tom, apoi se aplecă, îi ridică nodul de la cravată ca să-i acopere nasturele de sus al cămășii și-și apropie buzele la câțiva centimetri de urechea lui:

— Tom, dragul meu Tom, murmură ea, încercând să-l pregătească pentru săptămânile care urmau, ține minte că vei fi un oaspete într-o casă străină și încearcă – ah, ce pot să zic – să fii *cuminte!*

Îl sărută și, împingându-l, intr-o doară, înspre mașină, merse în spatele lui. În timp ce băiatul urca, doamna Long privi dincolo de el, la șofer:

— Transmite-i dragostea mea lui Gwen, zise ea, și spune-i, Alan, cât de recunoscători vă suntem amândurora că-l luați pe Tom la voi aşa, de pe-o zi pe alta. E foarte drăguț din partea voastră, nu-i aşa, Tom?

— Foarte drăguț, repetă acru Tom.

— E atât de puțin loc în casă când cineva e bolnav, zise doamna Long.

— Mă bucur că am putut fi de ajutor, spuse Alan și porni motorul.

Tom coborî geamul din dreptul mamei lui:

— Atunci pa!

— O, Tom, zise ea, cu buzele tremurânde, îmi pare atât de rău că-ți stricăm începutul vacanței de vară!

Cum mașina se pusesese deja în mișcare, fu nevoit să strige:

— Mai bine-ar fi fost să am și eu pojar, ca Peter – mult mai bine!

Respect pentru oameni și carti
Tom îi făcu mânișos cu mâna mamei sale și, fără să-i pese măcar de prețul pe care l-ar fi avut alții de plătit pentru asta, repetă gestul înspre un chip tumefiat, lipit de fereastra unuia dintre dormitoare. Doamna Long se uită în sus, să vadă ce era acolo, își ridică mâinile deasupra capului într-un gest de disperare – Peter n-avea voie să se scoale din pat – și se grăbi să intre în casă.

Tom ridică geamul mașinii și se cufundă în banchetă, într-o tăcere ostilă. Unchiul său își drese glasul și spuse:

— Păi, sper să ne înțelegem cât se poate de bine.

Nu era o întrebare, aşa că Tom nu răspunse.

Știa că e nepoliticos, dar își găsea scuze: nu-i prea placcea de unchiul Alan și nu voia câtuși de puțin să-l placă. De fapt, ar fi preferat să fie un unchi violent. „Dacă m-ar bate“, își zise în sinea lui, „aș putea să fug acasă, iar tata și mama ar spune că am făcut bine, în ciuda carantinei de pojar. Dar nici măcar n-o să încerce să mă bată, știu asta, iar mătușa Gwen e și mai rea, pentru că-i plac copiii și e și bună la suflet. Închis cu săptămânilor, cu unchiul Alan și mătușa Gwen, într-un amărât de apartament...“ Nu-i mai vizitase niciodată, dar știa că locuiau într-un apartament fără grădină.

Au continuat în tăcere. Drumul i-a purtat prin Ely, dar nu s-au oprit decât pentru ca Alan Kitson să cumperi o vedere cu turnul catedralei. Era pentru Tom. Tom a fost teribil de dezamăgit că n-a avut voie să urce în turn, dar, după cum cu mare chibzuință i-a arătat unchiul lui, nici nu se punea problema să o facă: era în carantină pentru pojar. Nu trebuia să stea cu Peter ca nu cumva să ia pojar; dar nu trebuia să intre în contact nici cu alți oameni, în caz că *luase* deja pojar de la Peter. Din fericire, soții Kitson avuseseră deja pojar.

Au traversat Ely și ținutul Fen, apoi Castleford, înspre locuința soților Kitson, o casă impunătoare împărțită acum în apartamente. În jurul ei, alte case mai noi și mai mici o îngărmădeau din toate părțile, într-o mare neregulată de bovidouri, frontoane și fleșe. Era singura casă mare: dreptunghiulară, simplă, sumbră.

Alan Kitson claxonă și coti pe aleea de la intrare – doar că acum era prea scurtă ca să mai poată fi numită alee.

— Fațada casei arăta mai bine, cred eu, înainte să ridice construcțiile de peste drum și să fie obligați să lărgească și strada.

Opri în față unei intrări cu coloane, iar mătușa Gwen apăru în ușă, surâzătoare, gata să-l sărute pe Tom. Îl trase înăuntru, iar unchiul Alan îi urmă cu bagajele.

Tom simți sub picioare dalele reci de piatră, iar în nări îi pătrunse un miros de praf stătut pe care nimeni nu se obosise să-l șteargă. În timp ce privi în jur, simți cum se-nfioară. Holul de intrare al casei nu era nici meschin, nici urât, dar era neprimitoare. Se afla chiar în inima casei – căci o tăia dintr-un capăt în celălalt, pe mijloc, făcând un cot lateral, în forma literei T, la capătul scărilor –, iar inima era pustie, rece, moartă. Cineva prinsese în piuneze pe pereții înalți și gri afișe turistice multicolore; altcineva lăsase un coș de rufe cu o listă de lucruri de spălat într-un colț; iar lângă una dintre ușile mai îndepărtate erau câteva sticle de lapte goale și un mesaj pentru lăptar: niciunul dintre aceste lucruri nu păreau să aparțină cu adevărat aceluia hol. Rămânea pustiu și tacut – tacut dacă nu puneai la socoteală vocea mătușii Gwen, care sporovăia întruna despre mama lui Tom și pojarul lui Peter. Când vocea se opri pentru o clipă, Tom distinse singurul sunet care se auzea: ticul și apoi tacul și din nou ticul unei pendule bătrânești.

Respect pentru oameni și cărti
— Nu, n-o atinge, Tom, îl opri mătușa Gwen când acesta se întoarse către pendulă, apoi zise în șoaptă: E a bătrânei doamne Bartholomew, de sus, și e foarte grijuile când vine vorba de ea.

Tom nu se mai uitase niciodată în interiorul unei pendule și s-a gândit că ar putea fi ceva de făcut mai încolo, când va fi singur: cu siguranță că va arunca o privire. Acum, cu spatele la ceas, continuând să discute în cel mai innocent mod cu putință cu mătușa lui, își strecură unghiile sub marginea ușii cutiei de la pendulă, doar aşa, ca s-o încerce...

— Dacă doamna Bartholomew ține atât de mult la pendula asta, de ce n-o ia sus, la ea? se interesă el.

Ridică ușor cu unghiile, dar ușa îi opunea rezistență...

— Pentru că e fixată cu șuruburi în perete, iar șuruburile au ruginit, răspunse mătușa Gwen. Hai, Tom, pleacă de lângă ea. Vino sus, la ceai.

— Ah! exclamă Tom, de parcă de-abia atunci și-ar fi dat seama unde stătea.

Ușa pendulei era încuiată.

Tocmai urcău la etaj, spre apartamentul soților Kitson, când, din spatele lor, pendula bătu solemn ora unu. Unchiul Alan se-ncrenă și făcu o remarcă tăioasă. Ceasul mergea bine – limbile arătau corect ora cinci –, dar rareori bătea ora potrivită. „Nu te poți încrede în bătăile ei“, spunea unchiul Alan. Mai mult, avea un sunet atât de pătrunzător, încât îl putea auzi, aşa nestatornic cum era, chiar și noaptea, când era în pat.

Ajunsese la etajul întâi, unde locuiau soții Kitson. Dincolo de ușa lor, o altă scăriță îngustă urca spre apartamentul de la mansardă al doamnei Bartholomew, proprietara pendulei și, de fapt, a întregii case. Ea era

Respect
proprietăreasa, iar soții Kitson – ca și ceilalți locatari ai marii case – erau chiriașii ei.

— Ăsta e apartamentul nostru, dragă Tom, zise mătușa Gwen, iar asta e camera de oaspeți – dormitorul tău. Îți-am pus deja înăuntru o vază cu flori și mai multe cărți, ca să ai ce citi, îi zâmbi ea, implorându-l din priviri să-i placă să stea acolo.

Dormitorul lui Tom impunea prin înălțime, dar altfel nu era decât de dimensiuni medii. În cameră mai exista o ușă asemănătoare celei de la intrare. Fereastra – mare și cu canaturi late – era una dintre cele pe care le zărise de-afară. Tom se pregătise să joace rolul oaspetelui recunosător, dar...

— Dar geamul are gratii în partea de jos! izbucni el. Astă-i o cameră pentru copii! Eu nu sunt un bebeluș!

— Sigur că nu ești, sigur că nu! strigă mătușa Gwen, la fel de afectată. N-are nimic de-a face cu tine, Tom. Fereastra asta avea gratii încă de când ne-am mutat aici. De altfel, și cea de la baie era la fel.

Dar asta nu i-a potolit suspiciunile pe de-a-ntregul.

Înainte de ceai, odată rămas singur să-și despacheteze bagajul, Tom cercetă camera mai în amănunt. Cealaltă ușă era de la un dulap pentru haine. Cărțile erau povestișcări pentru fetițe, de pe vremea când mătușa Gwen era mică, iar apoi – oricât ar fi încercat să le justifice mătușa Gwen – erau gratiile pentru bebeluși de la geam.

În orice caz, ceaiul l-a mai înveselit puțin pe Tom. Mătușa Gwen pregătise o gustare pentru ceai ca în Devonshire, cu ouă fierte, biscuiți de ovăz și gem de căpsune făcut în casă și frișcă. Era o bună bucătăreasă, spunea ea, îi plăcea să gătească și avea de gând să-l răsfete cu tot soiul de bunătăți cât va sta la ei.

După ceai, Tom i-a scris o scrisoare mamei în care-i spunea că a ajuns cu bine. A atașat și o vedere pentru Peter în care își descria foarte corect situația. „Sper că ești mai bine cu pojarul, scria el. Asta e o poză cu turnul catedralei din Ely.“ (Tom știa că Peter va fi interesat: cei doi își făcuseră un scop din a se urca nu doar în copaci, ci și în turnuri de biserici.) „Am trecut prin Ely, dar U.A. nu m-a lăsat să urc în turn. Casa de-aici e cu apartamente și n-are nicio grădină. Fereastra dormitorului meu are gratii, dar M.G. spune că e o greșeală. Mâncarea e bună.“

După ce-o citi până la capăt, Tom hotărî – ca să fie cinstit cu mătușa Gwen – să sublinieze ultima propoziție. Semnă vederea cu semnatura lui specială: o pisică alungită care trebuia să reprezinte un motan. Însemna Tom Long¹.

Tocmai desena mustațile pisicii când auzi de jos, din hol, sunetul pendulei. Da, bătăile se auzeau atât de lîmpede, încât le puteai număra pe fiecare în parte. Tom exact asta făcu și zâmbi disprețuitor: ceasul bătea din nou greșit – absurd de greșit.

¹ Joc de cuvinte intraductibil, pornind de la numele personajului. În limba engleză *tom cat* înseamnă „motan“. Numele de familie este *long*, adică „lung“. Ca atare, personajul desenează un motan alungit ca reprezentare a propriului nume. (N. tr.)

Ceasul bate ora treisprezece

Bătăile pendulei deveniră un sunet familiar pentru Tom, mai ales în tăcerea acelor nopți în care toată lumea dormea. El nu dormea. Se băga în pat la ora obișnuită, dar apoi rămânea treaz, sau aproape treaz, cu orele. Nu mai suferise niciodată de insomnie, iar acum nu știa ce se întâmpla cu el; dar ghemul și neastămpărul pe care le simțea în stomac ar fi trebuit să-i dea răspunsul. Uneori moțăia și, în starea aceea în care aproape că visa, devinea două persoane diferite, dintre care una nu se culca, ci insista, în mod egoist, să țină pe celalătă trează, bâiguindu-i un monolog nesfârșit despre frișcă, pastă de creveți, unt cu rom și maioneză adevărată și toate celelalte sortimente de mâncăruri bogate ce-i alcătuiau în ultimul timp dieta. Tom se simțea chiar ușurat să se trezească.

Tom nu putea să doarmă din cauza mâncării mătușii Gwen și din lipsă de activitate fizică. Trebuia să stea în casă, să rezolve cuvinte încruciate și puzzle-uri, și n-avea voie să deschidă ușa nici măcar atunci când venea lăptarul, ca nu cumva să-i dea bietului om pojar. Singurul moment în care făcea mișcare era în bucătărie, când o ajuta pe mătușa lui să pregătească acele mâncăruri bogate și sățioase – mai bogate și mai sățioase decât mâncase vreodată.

Respect pentru oameni și cărți

Tom nu știa prea multe despre pricinile și leacurile insomniei, așa că nici nu-i dădu prin minte să se plângă de asta. La început încercă să adoarmă citind din cărțile cu povești pentru fetițe ale mătușii Gwen. Chiar dacă acestea nici măcar nu-l plăcuseau îndeajuns, perseveră. Apoi unchiul Alan îl găsi citind la ora unsprezece și jumătate noaptea și se lăsa cu scandal. După aceea, timpul de lectură îi fu redus la zece minute înainte de culcare și trebui să promită că nu va reaprinde lumina după ce mătușa Gwen îi ura noapte bună și o stingea. Nu regretă că nu poate să citească, dar orele de așteptare păreau chiar mai lungi pe întuneric.

Într-o noapte, stătea, ca de obicei, treaz și nu-și găsea locul, gândindu-se ba la întunericul din cameră, ba la faptul că unchiul și mătușa lui ședeau bine mersi citind, vorbind, făcând ce le poftea inima la lumina puternică a becurilor din salon. Iar el stătea acolo, în întuneric, complet treaz, fără nimic de făcut. Îndurase situația mai multe nopți la rând, dar în seara aceea, dintr-o dată, n-o mai putea suporta nici măcar o secundă. Se ridică în șezut, se dezveli cu un gestabil și coborî din pat, deocamdată fără vreun scop clar. Merse pe pipăite până la ușă, o deschise încetisor și ieși în micul hol al apartamentului.

Tom auzea vocea disciplinată a unchiului Alan răzbătând din spatele ușii salonului: probabil că ctea cu voce tare din intelligentul său ziar săptămânal preferat, în timp ce mătușa Gwen îl asculta cu devoțiune sau dormea.

După ce se gândi o clipă, Tom se strecură în bucătărie, iar de-acolo în cămară. Acasă, asta ar fi fost o mișcare de rutină, pe care el și Peter o practicaseră de multe ori.

În cămara mătușii Gwen se găseau două pulpe de porc reci, o jumătate de tartă cu fructe, niște banane, câteva chifle și niscaiva prăjitură. Tom încercă să se convingă că ezitase doar pentru că nu știa ce să aleagă, dar, de fapt, știa că nu-i era foame. Din principiu însă apucă cea mai banală și uscată chiflă pe care o găsi. Apoi, copleșit fiind de o lehamite fără margini față de orice fel de mâncare, o puse jos, lăsând-o să mai supraviețuiască o zi.

În tot acest timp se mișcase într-o liniște absolută – la cât era de priceput în astfel de expediții, ar fi fost mai mare rușinea să n-o facă. Dar a avut ghinion: tocmai când ieșea din cămară prin bucătărie a dat nas în nas cu unchiul lui, care venea din salon. Iar exclamația de surpriză și dezaprobaarea acestuia au făcut-o și pe mătușă să vină să vadă despre ce e vorba.

Tom era conștient că greșise, firește, dar nici ei n-ar fi trebuit să facă un aşa mare tărăboi în privința asta. Pe mătușă Gwen cel mai tare o supăra faptul că dacă Tom se strecurase în cămară în miezul nopții însemna că încă îi era foame. Deci nu-l hrănea îndeajuns. Suferea de infometare nocturnă.

Unchiul Alan, pe de altă parte, nu fusese atât de neutent la Tom pe parcursul meselor, aşa că nu putea susține că i-ar fi fost foame. În plus, Tom mai și recunoscuse că nu luase nimic din cămară. Și atunci ce căutase acolo? Era doar un subterfugiu? Ce era de fapt?

Tom n-a reușit niciodată să-i convingă de un adevăr cât se poate de simplu: acela că un băiat va încerca întotdeauna să intre într-o cămară, chiar dacă nu îi e foame. Oricum ar fi fost, ținură ei să sublinieze, era mult prea târziu ca să nu fie în pat. Așa că fu zorit înapoi, iar unchiul lui se postă deasupra patului, ca să-i țină un discurs.